

Голос України

Влада - Радам!

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 154 (1654) ♦ Вівторок, 19 серпня 1997 року ♦ Ціна договірна

Олександр Мороз:

«Ми подолали один із рифів, який міг зруйнувати відносини між гілками влади»

Як відомо, у засобах масової інформації нинішня політична ситуація і відносини між гілками влади отримали неоднозначну оцінку. Свою характеристику дав їм і глава держави. Саме тому наш кореспондент після закінчення пленарного засідання попросив відповісти на ряд запитань Голову Верховної Ради Олександра Мороза.

(Закінчення на 2-й стор.).

Парламентська хроніка

Гроші перерозподілили. Але чи вистачить їх для латання дірок?

Чи не вперше Україна живувє вже 50 днів. Тому виступ міністра агропромислового комплексу Юрія Карасика, хоч і змалював часом ідилічну картинку, все ж був доволі об'єктивний. І проблема не тільки в тому, що погожих днів було лише 14—16. На темпах збиральних робіт позначилися нестача техніки, забураність посівів ячменю. Усе це вплинуло

і на якість зерна. Пшениці третього класу — 20—30 відсотків від валу. Отже, господарства зазнали ще й значних збитків.

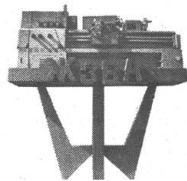
Юрій Карасик детально поінформував народних депутатів, що робить уряд. Зокрема, планується провести міжобласний та міжрайонний обмін насінням, адже окремі регіони залишилися без насіння озимих культур.

(Закінчення на 2-й стор.).

Президентів чекають у Кишиневі

Черговий саміт СНД відбудеться 20 листопада в Кишиневі. Як повідомив прес-секретар Президента РФ Сергій Ястржембський, про це заявлено під час зустрічі Бориса Єльцина з виконавчим директором СНД Іваном Коротченком. Цю дату, за словами прес-секретаря, узгоджено з усіма главами країн Співдружності.

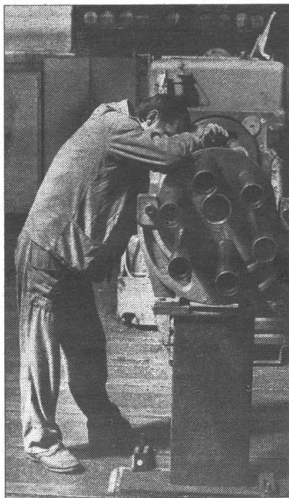
Про верстати, сівалку та шкуру мамонта

Штрихи до портрета заводу в інтер'єрі безгрошів'я

У Житомирі є столярня «суверенна Джержава», в якій 2800 підданих. Найоловініша ознака самостійності — власна грошова система. Всі «зовнішньоекономічні відносини» на основі «клірингу». Піддані тої «держави» вирізняються з-поміж інших мешканців міста тим, що не їздять у трамваях і тролейбусах «зайцями», не мають заборгованості в оплаті за квартири та комунальні послуги. І все попри те, що майже не бачать гривень. Йдеться про відкрите акціонерне товариство «Верстатуніверсал-маш».

(Закінчення на 4-й стор.)

Знайомство зблизька

Щоб мати більш повне уявлення про те, що діється в регіонах, Прем'єр-міністр Валерій Пустовойтенко здійснив робочу поїздку по трьох областях України. Побувавши на Одещині, В. Пустовойтенко прибув до Вінницької області. Тут він ознайомився з роботою Вінницького сільгоспінституту, насієнневого заводу, інших підприємств області. Під час відвідин Івано-Франківської області Прем'єр у місті Калуші візьме участь у пуску лінії з виробництва поліестеру і фламента нитки у концерні «Оріана».

Нарешті, крига скресла. Для освіти

280 млн. грн. надійшли в установи Міністерства освіти для виплати заборгованих заробітних плат і стипендій.

Як повідомили агентства «Інтерфакс-Україна», повністю повернуто борги за 1997 рік працівникам освіти всіх навчальних закладів по 1 вересня включно.

Окрім того, отримані кошти також дадуть можливість на 60 відсотків віддати борги по заробітній платі за минулий рік.

Наступні надходження, які, як очікують у міністерстві, триватимуть, підуть на погашення заборгованості у стипендіях.

Не треба ейфорії

Новопризначений голова Херсонської облдержадміністрації Михайло Кушнеренко на прес-конференції розвіяв ейфорію за приводу одержання області нинішнього року понад 2 мільйонів тонн хліба. Річ у тім, що зерно нового врожаю невисокої якості, четвертого-п'ятого класів. Пшениці третього класу мали одержати 1 мільйон 770 тисяч тонн, натомість отримано лише 350 тисяч. Унаслідок недоплення, несприятливих кліматичних умов не вдалося зібрати ранні зернові на площі 50 тисяч гектарів. Названі обставини позбавляють можливості розрахуватися з боргами. Загальні втрати від недобору продукції, у тому числі винограду, овочів, сягають більш як 100 мільйонів гривень.

Затримувеш пенсію — плати відсоток

Коли справи з реформами йтимуть і далі в такий спосіб, як досі, то, боїмося, з наступного року День незалежності України і День Конституції святкуватимуть одні нардепи та урядовці, банкіри та комерсанти від енергосистеми. А звичайні люди, які псевдореформою доведені до злиднів, відзначатимуть зовсім інше. Пріміром, другу річницю з початку невиплати пенсії та зарплати.

Тим часом, панове керівники незалежної України, є дуже простий вихід з кола, яке постійно замикають ті, хто з цього робить приватні не лише мільйони, а й мільярди в інвалюті. Нехай вони прокрутують гроші пенсіонерів, учителів, лікарів і нададі. Але за двох умов. Не довше трьох місяців і з обов'язковим поверненням людям з відсотками. Такими, під які вони самі надають кредити іншим.

Чернівці.

Ветерани війни та праці.

Лист на першу сторінку

Врожай-97

○ Президент України Л. Кучма підписав указ «Про міжнародний дитячий медичний центр «Євпаторія».

○ Знайдено чорний ящик літака Л-39, який зазнав катастрофи під Уманню.

○ На острові Хортиця відкритися дитячий екологічно-оздоровчий табір, де відпочиватимуть 84 учні із шкіл Запоріжжя.

○ На пропускному пункті «Ягодин-авто» (Волинська область) затримано радіоактивний вантаж, що прямував з Донецька до Німеччини.

○ У Сквирі Київської області госпіталізовано хворого з діагнозом «сибірка».

P.S.

Врожай-97

Важкі остінні гектари

Кілька днів — і завершаться в Криму жнива. Уже агрономи: більш як 1 мільйон 100 тисяч тонн збіжжя не зберіти. Три тижні на пішострої не встигнуть дозріти, проте десять районів збирання вже закінчили. Із 60 господарств, які відзначували, техніку перекинули в сусідні райони.

Держзамовлення на пішострої виконано на 70%. Попри шкоду, яку завдає негода, якість зерна залишається високою. Як повідомив виконавчав обов'язків міністра сільського господарства і продовольства автономії Анатолій Авдіада, «50 відсотків даємо третім класом, 44 — четвертим і лише 6 — п'ятим».

Віктор ХОМЕНКО.

Сімферополь.

Головний біль — головна олійна культура

Соняшникові жнива не за горами. За повідомленнями Міністерства АПК, нинішнього сезону цю культуру збиратимуть за 1,7 мільйона гектарів, а вал її становитиме 2,3 мільйона тонн — на 400 тисяч більше, ніж торік. З огляду на те, що з однієї тонни сировини вітчизняній олійні виробляють 470 кілограмів олії і 400 — шроту, не складно підрахувати, яку кількість кілнцевих продуктів матиме наприкінці року народне господарство.

Утім, до таких прогнозів можна ставитися з певною мірою скепсису. Здається, самі міністерські чиновники, які нещодавно обговорили соняшникові проблеми, мало вірять у таку перспективу. Надто багато перешкод на шляху до омріяного. Під час розмови не раз згадували звичайні вже негаради: брак сільськогосподарської, пального, застаріле обладнання переробних підприємств. Казали й про те, що галузь адала позиції через відокремлення виробника та переробника. Кожен з них діє сам по собі, і треба спробувати об'єднати їхні зусилля. Але насамперед йшлося про кошти. Іх на олійно-жирових підприємствах, щоб останні змогли закупити виросшене у аграрників, — наче кіт наплавак. А отже, цілком можливе повторення торішньої ситуації, коли наші олійні, не маючи соняшникового насіння, простоювали. В той самий час 600 тисяч тонн стратегічної сировини опинилися в руках іноземців, які за рахунок цього одержали прибуток у 120 мільйонів американських доларів.

До речі, на «олійному фронті» заробити чужому дядькові ми даємо надто часто. Вже не перший рік, замість бути переробником на вітчизняних олійнях, наше соняшникове насіння їде за кордон. При цьому на кожній тонні втрачаємо щонайменше 60 доларів. Це коли не зважати, що кожному тонну стратегічного насіння Захід закуповує на 10–15 доларів нижче за світову ціну. Натомість іноземні спиртники «одаровують» Україну фасованою олією, виробленою... із нашої сировини.

Валерій ДРУЖЕНКО.

Ти куди, золотко?

Кабінет міністрів затвердив загальні обсяги квот на експорт дорожніх металів і каменів в 1997 році обсягом 10 тонн.

За повідомленням «Інтерфакс-Україна», обсяг експортної квоти на дорожні метали в колідному стані, неорганічні або органічні сполуки дорожніх металів будь-якого хімічного складу становить 135 кілограмів. Постановою також встановлено експортні квоти на коштовне каміння (крім алмазів) і напівкоштовне каміння.

Квота на срібло необроблене, напівоброблене або у вигляді порошку — 1,35 тонн. Граничний обсяг дозволеного до експорту золота (з гальванічним покриттям платиною включно) становить 90 кілограмів.

Ця інформація навряд чи порадить АТ «Українські ювеліри» та інші ювелірні заводи країни, потужності яких нині завантажено щонайбільше наполовину. Торік ювелірна промисловість переробила лише 1,2 тонн золота, тоді як, приміром, в Італії — 450 тонн. Ми не Італія і за розмірами покладів золота та алмазів швидше нагадуємо Нідерланди або Бельгію. Але за регулятивним тиском на ювелірну промисловість усе-таки залишаємося неперевирешеними. Тим часом державні органи країни, де немає значних покладів і видобутку золота та алмазів, здебільшого не обмежують виробників квотами і ліцензіями на їх вивезення. Тим паче, в Пробірній палаті, звідки значною мірою регулюється розвиток ювелірної галузі, вважають, що вугуності фактично й нічого. Воно й не дивно, що потрібного ліцензівання і квотування експорту цієї продукції, за монополію права на тарування виробів з дорожніх металів і напівдорожніх металів, за наявності ґрунту для фінансових зловживань на ведке золото тоді й сподіватися.

Віктор ТЕРЕН.

Олександр МОРОЗ: «Ми подолали один із рифів, який міг зруйнувати відносини між гілками влади»

(Початок на 1-й стор.).

— Олександр Олександрович, був такий фільм «Холодне літо 53-го». Як би ви охарактеризували літо 97-го?

— Справа в тому, що нині немає зеків, немає і наглядців, а тому паралель не дуже коректна. Літо, справді, склалося, але в політичному житті — нормальне, звичайне. І, мені здається, ми найоптимістичнішим шляхом, коректно подолали сьогодні один із рифів, який міг зруйнувати нормальні відносини між гілками влади. Ми без ажіотажу розглянули ті питання, що були вкрай важливими. В тому числі продемонстрували: ми спостерігаємо за тим, що діється навколо Верховної Ради. І депутати сьогодні підтвердили: вони вищі од усіляких дріб'язкових нюансів.

— Скажіть, будь ласка, чи не здаєтесь вам, що рішення зібрати засідання

парламенту було постфактум? Аде питання розпуску парламенту, якщо воно взагалі може існувати, вже певною мірою вирішено себе.

— Может, так. А може, — й ні. Навіщо гадати? Щоб не гадати і ні в кого голова не боліла, ми просто провели засідання. І тепер усі ці нюанси, всі ці підстави, роздуми, міркування, аналізи — вони нікому не потрібні. Просто люди мають займатися своїм ділом.

— Наступна, восьма, сесія правоправоті чотирі місяці. Далі розпочнеться передвиборча боротьба. Що, ви вважаєте, буде головним, визначальним в оці чотирі місяці роботи парламенту? Кому і для чого потрібен меморандум про взаєморозуміння між Кабінетом міністрів і Верховною Радою на чотирі місяці?

— По-перше, я вже казав: наш меморандум — це Конституція. Кабінет мі-

ністрів підзвітний і підконтрольний Верховній Раді, і ніяких меморандумів на розвиток цієї ідеї чи цієї ідеї не треба вигадувати.

Замість того щоб витрачати час на підготовку меморандуму, треба все робити, що передбачено Конституцією, і, я думаю, в Кабінеті міністрів й у Верховній Раді знайдеться можливість для організації консультативного розгляду всіх тих проблем, які виникають чи виникатимуть.

— По-друге. Головні питання восьмої сесії — це законопроекти, пов'язані з проведенням державно-правової реформи. Нам треба вистигнути реалізацію все намічене.

— Може йде про судово-парламентське право і напрацювання всього блоку законів, пов'язаних з управлінням державою.

— Це мілєне самоврядування» та закону «Про

місцеві державні адміністрації». Тобто йдеться про організацію місцевої влади, про вибори на місцевому рівні, про статус відповідних категорій депутатів тощо.

В економічному блоці, звичайно, першим буде прийняття бюджету наступного року. Все, що пов'язане з цим, буде турботою депутатів і предметом розгляду на сесії. А підпунктами цих напрямів стануть питання податкової політики, пенсійного забезпечення тощо.

Я думаю, що ми маємо напружену базу, і комітетам поставлене завдання з усього переліку вибрати ключові питання, які відповідають стратегічним напрямкам, щоб ми оптимально спланували і забезпечили їх ефективний розгляд на сесії.

— Дякую. Розмову між Володимиром КОРОЛЮКОМ.

Гроші перерозподілили...

(Початок на 1-й стор.).

Окрім того, Юрій Карасик звернувся за проханням «заморозити» картотеку господарств, оскільки заборгованість їхня сягнула 2,2 мільярда гривень. Бо через погодні умови жнива починають накладатися на осінню польову роботу.

Міністр АПК відповів на запитання народних депутатів.

Так само тривожний був і виступ міністра енергетики Олексія Шеберстова. Останнім часом зростає взаємозаборгованість енергетиків і вугільників, є проблеми розрахунків зі споживачами електроенергії. На станціях — склад на обставках, оскільки працівники давно не отримували зарплату.

Олексій Шеберстов у своєму виступі зосередив увагу на невідкладних заходах, які здійснює уряд. Він також звернувся за проханням прийняти закон про електроенергетику, бо й досі, з'ясовується, енергія не вважається товаром. А тим часом її розкрадання становить близько 10 відсотків. Міністр запропонував переглянути податкове законодавство з метою здешевлення собівартості електроенергії. Він також відповів на запитання народних обранців.

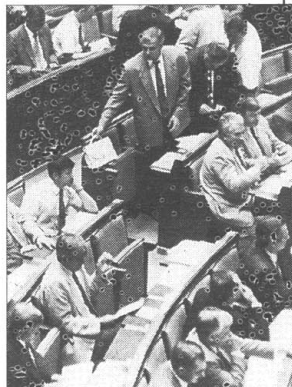
Потім слово взяв міністр фінансів Ігор Миттоков, який на основі інформації обох міністерств запропонував внести зміни у закон «Про державний бюджет України на 1997 рік».

Із співповіданнями виступили голова Комітету з питань агропромислового комплексу, земельних ресурсів і соціального розвитку села Анатолій Даниленко та голова підкомітету Олег Панасовський. Вони докладно зупинилися на проблемах галузей і закликали сесію підтримати запропонований законопроект. Іх підтримав і заступник голови Комітету з питань бюджету Павло Кузнецов.

Сесія ухвалила закон, яким збільшила резервний фонд Кабінету міністрів на 200 мільйонів гривень. Водночас народні депутати доручили Рахунковій палаті вичити, як використовувалися кошти з резервного фонду раніше, а також доручили комітетам проконтролювати використання додатково виділених мільйонів.

Верховна Рада розглянула ряд питань, пов'язаних з організацією роботи восьмої сесії. Народні депутати прийняли звернення Верховної Ради до Президента та до Верховного Суду «Про місцеві державні адміністрації», в якому, зокрема, йдеться про порушення главою держави статті 94 Конституції України. Депутати висловили

Парламентська хроніка

переконання, що Президент, як гарант Основного Закону, діятиме в його рамках.

На цьому порядку денний вичерпався, і наступне засідання народної обранці вирішили провести 28—29 серпня.

Володимир ОЛЕКСАНДРОВИЧ.

ЗВЕРНЕННЯ

до Президента, Верховної Ради та Генеральної прокуратури України щодо ходу реалізації Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»

Реалізувати державно-правову реформу, започатковану новою Конституцією України, де вперше на конституційному рівні закріплено ідею місцевого самоврядування в державі, Верховна Рада України нещодавно прийняла Закон «Про місцеве самоврядування в Україні», який введено в дію 12 червня цього року.

Закон має винятково важливе значення з огляду на місце і роль місцевого самоврядування в політичній системі нашого суспільства.

Однак, як засвідчують численні факти, перші кроки впровадження в життя Закону про місцеве самоврядування нашою владою не відповідають на шалений апетит бажань усієї вертикалі виконавчої влади.

Йдеться передусім про те, що районні та обласні ради, відповідно до змислу Конституції України та цього закону,

керівники, деякі відповідальні працівники адміністрації Президента України доволно глумляться положення Конституції України, Закону про місцеве самоврядування, надсилають на місця листи, в яких дають відповідні рекомендації щодо блокування цих положень Конституції України та закону.

Керівники ряду обласних, переважної більшості районних державних адміністрацій, які водночас є головами відповідних рад, відмовляються вносити організації питань до порядку денного чергових сесій рад, а в випадках ініціювання цих питань депутатами, що стосують на державних посадах, роблять все можливе для неприйняття рішень щодо обрання голів обласних та районних рад із депутатів, утворення виконавчих апаратів.

Такий стан справ практично блокує роботу рад, не дає змоги їм у повному обсязі реалізувати надані законом повноваження, ефективно представляти спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст, призводить до правового нігілізму, беззаконня.

Привертаючи увагу Президента, Верховної Ради України, її комітетів, депутатів, Генеральної прокуратури до таких зухвалих фактів ігнорування Конституції України, Закону про місцеве самоврядування, ми звертаємося до Президента України, як гаранта дотримання Конституції України, з вимогою вжити всіх заходів до усунення зазначених порушень з боку голів обласних та районних державних адміністрацій.

Вважаємо за доцільне дати протокольне доручення Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, діяльності рад і самоврядування проаналізувати фактичний стан справ з реалізацією Закону «Про місцеве самоврядування в Україні» і по завершенні цієї роботи поінформувати Верховну Раду.

Генеральній прокуратурі України вжити невідкладних заходів щодо забезпечення законності.

Фракція Соціалістичної і Селянської партій України у Верховній Раді України.

15 серпня 1997 року.

Самоврядування: проблеми зростання

До законів іще б трішечки совісті

У ПЕРШОМУ півріччі нинішнього року до бюджету Степного міського селищної ради надійшло від податків, зборів, штрафів та банківських відсотків 47 795 гривень 79 копійок. У селищі проживає нині близько 6 000 чоловік, що на 588 мешканців, ніж було два роки тому. Неважко вирахувати, що з прибуткової частини бюджету на кожного жителя припадає по 7 гривень 24 копійки. Ось на таку суму степногірцям могли забезпечити умови життя в першому півріччі. Шомісяця — на 1,206 гривні.

— Район і радий би нам більше допомогти, та сам без грошей. Хоча, коли з'являється якась копійка, голова райради та райдержадміністрації Микола Єременко про Степногогірськ не забуває, — конкретизує голову селищної ради Петро Семенов. — З ним і до облдержадміністрації їздимо, і до Кабінету міністрів.

А ось ось у лінійці за наповненням жителів селища місцева рада направила «Звернення» на ім'я Президента Леоніда Кучми. «Вважаємо за необхідне довести до Вашого відома, що і після того, як побували в Степногогірську, ситуація в селищі залишається соціально напруженою, — йдеться в ному. — Ваші доручення щодо газифікації, водозабезпечення селища і працевлаштування населення не виконуються. Відповідно до розпорядження Кабінету міністрів України від 19 липня 1996 року № 521-р, передбачено фінансування видатків у сумі 8 580 тисяч гривень за рахунок коштів державного бюджету на утримання відомого житла та об'єктів соціальної сфери Таврійського дослідно-гнірочно-збагачувального комбінату, що 1 серпня 1996 року передані із загальнодержавної до комунальної власності. З резервного фонду Кабінету міністрів на ремонт котельні було також виділено 3 600 тисяч гривень. Але, попри те, що реконструкцію першої черги котельні було завершено до 1 листопада 1996 року і ситуація із теплозабезпеченням покращилася, це не вирішує проблеми підготовки житлово-комунального господарства селища до роботи в осінньо-зимовий період 1997—1998 років, бо через незадовільну експлуатацію Таврійської ДГЗК теплові мережі, мережі опалення та водопостачання житлових будинків виведені з ладу.

Привести в належний стан приміяти від Таврійського ДГЗК житло та об'єкти соціальної сфери неможливо через відсутність коштів, бо з виділених на це 8 580 тисяч гривень до селищної ради 5 грудня 1996 року надійшло лише 1 мільйон, що був витрачений на придбання палива минулого року...»

Ось так. — Якщо лист потрапить до рук Президента, то зрушення на краще будуть. Він же обіцяв допомогти, давав доручення, — каже Петро Гордійчук. І тут же додає: «Але на це дуже мало надій. Навряд чи наш лист проб'ється до Президента через усі ті бюрократичні перепони. То ж скоріше — нічого не буде!»

Щоб так сказати, треба мати вже досвід «спілкування з вищими владними органами». Він у Семенова є. А тому він і стверджує, що «розчарувань більше не відчувалися, що важко жити» — вже звикли, а переважно від бюрократичної машини, яка це не зупинилася і невідомо коли зупиниться».

— Наобіцяють тобі, — веде далі. — Ти — людям скажеш, а потім... Усі керівники від найвищого до найнижчого рівня й навпаки — мають відповідати за свої слова, обіцянки. На жаль, не так у нас ставлення до людей. Не розумію, як можна бути керівником такого високого рангу й не тримати свого слова. Як можна після цього дивитися людям у вічі? Треба, щоб головним законом була совість. А це — найбільший дефіцит.

Не так давно приїздили до Степногогірська народні депутати України Н. Вітренко та В. Марченко. — Але я не чув, щоб вони десь загуляли про наше селище, — наводить приклад Семенов.

— А був депутат Микола Биченок, так він, повернувшись до Києва, зробив письмовий запит тодішньому першому В. В. Дурдинцю. Той дав доручення шести міністерствам. Прийшли відписки! Все всі пригадують, але ось про 8 580 тисяч, немов не відіють. Ніхто не хоче розібратися, де ж наші гроші. Гроші з державного бюджету!

Отже, ви вже зрозуміли, чому це так степногірці «врутяться» до Києва. «Вулкан прорвало», коли уряд прийняв рішення про консервацію за неопоритістю комбінату, бо до того селище жило за рахунок прибуткового податку ДГЗК. Разом із платою за земельну частку (квоту) в бюджеті селища становила майже 90 відсотків. Через це, мабуть, не помічали, що технікум-радіосп «Перемога», займаючи найбільше землі, не сплачував податків. Як навчальний заклад — звільнений від цього. Нині ж, коли «Перемога» практично не має ніякого прибутку, зарплату своїм працівникам не виплачує протягом багатьох місяців, про який бюджет можна говорити...

— Тепер нас найбільше турбує питання підготовки до зими, — з боєм каже Семенов, — а розраховувати нема на що. Торік, коли повірили в обіцянки уряду про фінансову допомогу, мали житлові ки заклали договори з будівельними організаціями Запоріжжя та Мелітополя, вони приступили було до роботи. Але нас підвели, а ми — їх. Заборгували більш як 100 тисяч гривень. Якщо терміново не буде виділено решти обіцяних грошей, то не знаю, як будемо зимувати.

Де взяти гроші? — Виходить замкнене коло, — пояснює Петро Гордійчук. — Мінфін стверджує, що їх зарахували під час взаємозаліку з областю, що остання має виділити. Звертаємося до керівництва області, відповідають, що «Мінфін обдурив область на 47 мільйонів гривень». Область адміністрація не може розібратися із Мінфіном, а люди страждають у Степногогірську.

Навіщо приймали житло й об'єкти соціально-культурного призначення, що перебували в плачевному стані, до комунальної

власності? Та тому, що не кидати ж людей напризволяще. Для них і за їхні кровні все те будувалося! А це в Мінпромі лагідно, по-батьківськи, ледь не по плечу гледи: «Приймайте, чим зможемо, допоможемо». Отож і довірилися. А потім уже зрозуміли, що Мінпрому лише цього і треба було.

— Коли мені назвали суми надходжень до бюджету за перше півріччя, то звернувши увагу, що найбільша — податок на землю від організації. Зважаючи на те, що основна частина землі селищної ради закріплена все ж за технікум-радіосп «Перемога», який не сплачує податку, то, виходячи, що й зараз комбінат «Гордує» селище?

— Було так, — пояснює Петро Гордійчук, — поки не почали створюватися фермерські господарства. Разом з ними, що зареєстровані на території сусідніх сілрад. Вони у нас делять до 1500 гектарів землі, із 5200 орної загалом. Ми дуже зацікавлені в створенні фермерських господарств. По-перше, земля обробляється, тоді й у радіосп до 600 гектарів «гуляє». По-друге, фермери нинішнього року отримали високі врожаї пшениці, що свідчить — за дядьком земля віддає. Віктор Карпенко зібрав по 52 центнери на круг, а мій син Сергій по 60. А в радіосп — від сил по 30. Потрібні дбайливі руки. Коли нас звинувачують, а членів виконкому мене тут підтримують, що «збираємо землю до ради», відповідаю — казав це і на зборах працівників, що рахує в радіосп на кожного працюючого припадало 0,8 га, а нині по 10 гектарів. Та ще й нічим її обробляти. Не додасть честі ні мені, ні керівникові радіосп, коли разом будемо дивитися, як все бур'янами заростає. На жаль, дехто, як завжди, за свого зник народом прикривається. Тож, щоб там не казали, а в розвиток фермерського руху ми вбачаємо можливість для покращення ситу-

ації. У тому числі й фінансової.

Справді, прекрасно, що голова не опускає раю, а готовий до дій, пошуку можливостей задля поліпшення ситуації. Про повноваження, якими наділена селищна рада, виконком і він як голова, каже просто: «Ми й раніше все це робили, за все це відповідали». Та побояється, якщо при райрадах та облрадах почнуть створювати виконавчі комітети, ділити портфелі, що тоді «на найнижчий, хоч і базовий, рівень взагалі нічого з грошей не доходитиме». А це дуже бідкається, що не може ніхто ні в кого винипити, що ж то такі за загадковий «рівень мінімальних соціальних потреб» у риторії, який задекларований у Законі «Про місцеве самоврядування в Україні». Дуже вже хочеться «експлуатувати» його, хоча і віри не їме, бо хто ж відмовиться від ролі «спускача» грошей вниз. А це дуже хоче, щоб степногірці могли хоч раз мати місцевий бюджет, достатній для виконання органами місцевого самоврядування наданих їм законом повноважень та забезпечення населення послугами на нижче рівня мінімальних соціальних потреб.

— Повірте, нам вистачило б і того, що уряд обіцяв, та не віддає, — відмахується від «мрії» Петро Гордійчук.

... Коли ми просялися, Семенов запитує мене: «Як ви думаєте, потратити нашу лів Президентів?»

Я відповів: «Подивимося». Зізнаюся, невпевнено відповів. Помілився чи ні? Аж самому стало цікаво. А заодно й пошкодував, що Президент не приїхав у лінійці до Запорізької області. А збирає... Ото була б можливість запитати.

Володимир ДУПАК, с.мт Степногогірськ, Василівського району Запорізької області.

Мал. Анатолія АНДРЕЄВА.

ВНІ за відносно оптиміст.

ХТО Є ХТО

Сам з'явився.

А це сказав, що завжди хотів бути першим. Можливо, тому, що зростає напівсиротою в сім'ї, де четверо дітей, і життя не гаділо по голіці. У школі керував піонерським загonom, потім — комітетом комсомолу. Після армії, в Харківському юридичному, в партійному організації факультету. З компартії Сергій Пересунько виїхав після одвадцятирічного перебування, у 1990-му. Але довоз до партії не ввів. Спочатку — активна робота зі створення ПДВ, потім партії прав людини. Нині Сергій Іванович — глава обласної соціал-демократії.

— Сергію, я знав вас головою Комітету районного суду, а потім ви кудись зникли. А тоді знову з'явилися на політичному горизонті області. Що це за переміщення?

— Так і було. Коли в 1988-му мене не затвердили головою суду, не пустили навіть в адвокатуру, довелося шукати роботу в Ірківській області, там обраний головою Братського міського суду. А Сибір для мене — край знайомий. Після закінчення юридичного інституту я сім років працював начальником юридичного відділу тресту «Бамутлебуд».

Витрурили мене із судів за статтю в «Літературній Україні» «Кому служити закон?» Велика така стаття, але надрукували її без дозволу обкому. І фотографія поруч символічна. Суддівська крихітка, а на ному знак запічана. Бути чи не бути автору після публі-

кації? А це без дозволу висунули трудові кандидати імена Кірова Компанієвського район кандидату на народні депутати РСР. А тут якраз наспіли вибори суддів. Мене й «вперобрили».

—Що ж за крамола у тій статті? — Як на сьогодні, крамоли ніякої. Те, що писав, нині не тільки кажуть, а й роблять. Я пропонував демократизувати судовий процес, наблизити його до європейського. На той час і того було досить, щоб лишитися без роботи.

—У депутати союзів ви не пройшли. Потім були вибори до Верховної Ради України 12-го і нинішнього, 13-го, скликає. Ви й на них, як у нас кажуть, «висувалися». Тепер ось очолюєте обласну органі-

зацію об'єднаної Соціал-демократичної партії України і, мабуть, знову готуетесь до наступних виборів. Що ж вас штовхає у політику?

—Так, я справді програю нинішньому народному депутату Валерію Мішурі. А в політику пішов тому, що хочеться допомогти якомога скоріше створити так звану базову, яка в короткі строки допоможе бідніяти і розвиватися економіці. Арістотель колись сказав: «Благополуччю держави залежить від законів». Ви думаєте, що країна Заходу так успішно розвивається економічно? То ж тому, що мають чітку законодавчу систему, яку створювали на основі спільності. Ми методом «наукового тикання» змушимо будемо пройти їхній шлях. Нехай не за сто, за сімдесят—п'ятдесят років. Отже, пісто-ліття ми будемо жити у злиденній країні. Я з

чим не згоден і вважаю, що мої знання, набуті досвід юриста допоможуть у законотворчій роботі. Бідна нашої Верховної Ради і попередньої, і нинішньої скликає в тому, що там працюють непрофесіонали, тобто не юристи. На Заході в парламентах їх 70—80 відсотків. Як же ці депутати можуть творити закони, коли не знають, що це таке? Це коли б я, юрист, взявся робити складну хірургічну операцію.

Друга блячка та, що «чисті» юристи і «чисті» підприємці не розуміють економічної ролі законів. Перші знають закони, та не знають економіки. Другі знають економіку, але не знають законів. А мені, водночас і юристові, і підприємцю, добре відомі механізми з'ясування законів і економіки. Без того, хоч

як накладимо на економічне поле законодавчу сітку, жодних надій на розвиток не буде. Це як дорожній рух без правил: ідуть то куди хоче, а в результаті — «пробки», згіння, і ніхто нікуди не рухується. Нам за кілька років треба розробити і прийняти сотні законів, щоб почала розвиватися економіка.

—А до чого тут соціал-демократія, яку ви організовуєте і пропонуєте в області?

—Не лише в області, а й у країні, бо я член правління СДПУ (о). Я прочитав багато літератури, проаналізував і дійшов висновку, що з точки зору прагматиків, соціал-демократія нині найбільш потрібна в нашій державі. Це даєшся течія в Україні, бере початок від Драгоманова, Лесі Українки, Франка, Павлика та інших. У своїй діяльності має дві цілі. Перша — демократизація країни, друга —

соціальної захист людини. Розумієте, коли до влади приходять країни праві, то суспільство до демократизується до такої міри, що починається анархія. Одні — страшенно багатіші, інші — вкрай збіднілі. До революції — один цок, що вже й було в Росії. А коли приходять ліві, то захоплюються своїми романтичними соціальними проектами, вони забувають про економіку, і вона занепадає. Там, де при владі соціал-демократи, а це досвід десятих країн світу, — мир і добробут, процвітання і стабільність.

—А як в особистому плані: сім'я, діти, захоплення, кохання?

—Почну з останнього, найголовнішого. Свою дружину я зустрів у Кіровоградській школі-інтернаті. Про черзі були головами загонів: рік вона, рік я. Живемо разом понад два десятиліття. Мабуць, це і є кохання. Виступили двох синів. Старший закінчує Харківський юридичний академію, на тому самому факультеті, що й батько. Тепер думаю, де вальтуватися. А захоплення — будівництво. Є в мене такий «пунктик», може, це й він штовхає до активної політичної діяльності. Сам я ріс напівсиротою, ласкою батьківською був обділений, то нехай хоч мої діти живуть пристойно. Для цього збудував власноруч будинок у Федорівці під Кіровоградом. Більш як два десятки проєктів намілював, поки вибрав найкращий. Але жити в такому будинку і бачити, як бідує країна, теж не випадає. Треба і її перебудувати так, щоб жити в ній було радісно і в достатку. Щастя — не в грошах, а в можливості вільно жити, спілкуватися з друзями, мати дах над головою і хліб на столі. За це й варто боротися, не шкодуючи сил і часу.

Розмову вів Микола ВОЛОК, власний кореспондент «Голосу України», Кіровоград.

Про верстат, сівалку та шкуру мамонта

Штрихи до портрета заводу в інтер'єрі безгрозів'я

(Початок на 1-й стор.).

Голова правління Олег Ступак у лютому мав повне право відзначити ювілей: минуло 25 років, як він прийшов на будівництво гіганта п'ятирічки — заводу верстатів-автоматів. Тоді тут забивали перші палі.

—Хто сьогодні купить автоматичну лінію — а їх ми мали б робити 22 на рік — чи верстат-автомат з числовим програмним управлінням? — розводить руками Олег Миколайович. — Ставши торік головою правління, я обловив усіх, з ким раніше мав тісні зв'язки. Та почув у відповідь те, про що і так знав: з кількох верстатів роблять один, і цього сьогодні вистачає...

Саме життя змусило стати заводом універсального машинобудування. Верстаті так випускають, але без усяких довід-трюйдів, одна механіка, точна й надійна. Гамма дуже широка: і для масового виробництва, і для дрібносерійного, навіть для КСП, ПТУ чи шкільних майстерень. Пропонують і деревопереробні верстаті, незамінні на невеликих підприємствах. Але малопроможний попит значно менший за можливості підприємства.

Сьогодні найбільш надій покладають на зовсім нову продукцію. «Верстатуніверсал-

пастоподібних продуктів — сметани, сиру, соєвих тощо.

—За рублем можуть, а ми хіба гримі? — коментує О. Ступак. — Програма схвалена урядом, з 80 проектів відібрани саме наш, навіть півмільйона гривень для підтримки побиццяти. У країні я був на виставці «Улаковка-97» — аналогічне індійське та чеське обладнання відносно дорожче. Наші автомати можна встановити навіть на фермі, додавши пристрої для пастеризації молока, і не треба трічч на день везти його на завод. Потужність — 1200 літрів за годину, окупиться за три-чотири місяці.

На підприємстві переконані: маючи такі площі й потужності, не вживають, якщо не працюватимуть для села. Найновіше творіння заводчан — буркова сівалка точного вистіву. Голова Держжінської райдержадміністрації Георгій Кирилюк, який торік головував у Врублівші, мав нагоду переконатися в її ефективності. 600-гектарну площу розбили на ділянки, засіяли звичайною сівалкою і житомирською. Восени буржак навіть колором гичи відрізнявся, а урожайність — вдвічі. Звичайного, від насіння, нашого, українського, але транзюльованого, в кожній оболонці — весь не обхідний для рослин набір ком-

версалмаш» готується випускати такі сівалки і для кукурудзи, соняшнику.

Цієї весни на полях працювало 25 сівалок із житомирською маркою. Могло бути й більше, та коли злилися по буркозосючих господарствах, пропонуючи половину оплати напругою одразу, половину — восени, доводувалися, що перед ними господарства вже об'їздили представники німецької фірми. Хіня сівалка значно дорожча, але пропонують у кредит на три роки.

Такої розкоші на «Верстатуніверсалмаші», де вже забувають, що таке гроші, дозволити собі не можуть. Бартер тут сягає 95 відсотків. У статистіці значиться, що середня зарплата торік на підприємстві становила 144 гривні. Та насправді це робітникам на таку суму видали товари і надали послуг. Бо тут усі без винятку, і голова правління також, мають чеківку книжки, куди записується зарплата. Потім — у заводський магазин. Шо там крупа чи цукор, у квітні по три чеківки книжках видали замість зарплати на черв'яч мільйона гривень меблів, якими з підприємством розраховувався «Житомирлер». За чеківками книжками весілля справляють і в армію проводжають, навіть борги видають.

Робітників не їзять «займи», бо за виконані для нього роботи трамвайно-тролейбусне управління розраховується місячними прозірними квитками. Керівник ВАТ точно знає, скільки його працівників мешкають у будинках кожного з 16 керівників житлових кооперативів, бо з усіма ними організаціями укладено договори. Підприємство в рахунок зарплати розраховується виробами й послугами також з водоканалом, енергетиками, газівниками. Навіть капітальний ремонт міської лікарні завод проводить так: половину робіт — за «спасибі», а половину — щоб хворих машиністів не посилали купувати медикаменти.

—Кам'яний вік за шкуру мамонта — три шкури ведмеда, — сердиться О. Ступак. Черговий мантраж пов'язаний з тим,

що в сім'ях робітників 2200 школярів. Узимку, коли протрубили про введення плати за підручники, в приймальні керівника ВАТ був натовп прохачів — завольські чеки за межами «держави» «Верстатуніверсалмаш» не котуються. Довелося тоді Олегу Миколайовичу їхати в Міносвіти і пропонувати бартер. На шаста, сказали, що можна й не платити. А тепер от гадає, чи вистачить сили на оформлення бартерних угод зі швейніцями, особливо якщо у школах вводитимуть для учнів різні форми...

На конференції, де затверджувався колективний договір, люди просили вже й не багато: аби хоч 30—40 відсотків зарплати їм видавали гіршими. Але де ж їх узяти, якщо вже й за бартером не завжди збирають продукцію. Кілька років тому обліслююча техніка замовила велику партію запчастин, але продрасувався, тож на два з половиною мільйона гривень вони досі лежать на заводському складі. Виконуються чималі за обсягом замовлення для «Підземмашу» та Бородянінського «Борекса» — це деталі для трактора ЮМЗ і для ґрунтової й буркозосюальної техніки... І тут не все гладенько, бо споживач — без грошей.

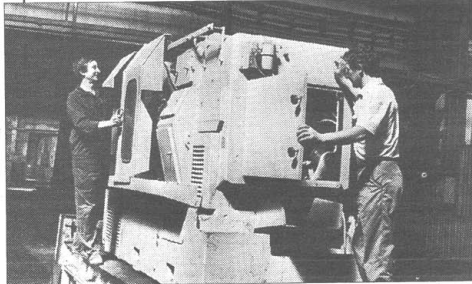
Чи нормально це, коли керівник підприємства, де можна налагодити навіть складання тракторів чи комбайнів (12 ектарів під одним дахом) і де сьогодні напівпорожньо, змушений ламати голову над проблемою розрахунків за шкільну форму? Те, що сьогодні справи гірші як учора, — відомо. Та щоб не були вони кращими, ніж завтра, Олег Ступак разом зі своїми спеціалістами просить кредити під розумні проценти, а ще, щоб в Україні припинили ввозити те, що самі могли б робити так само, а то й краще.

***

А в черзі за житловими субсидіями ткала льонокомбінат зазирала працівниця «Верстатуніверсалмашу»: навіть за квартиру завод платив...

Олексій КАВУН.

Житомир.

маш» перший в Україні освоїв випуск пакувальних обладнання. Це автомати для розливу молока та для фасування силових продуктів. Готується документація на автомати для

понентів, також багато що залежить. А сівалка має змогу загорнути в ґрунт насінник від насіння на точно задану відстань. Буржівники знають, як це полегше обробити. «Верстатуні-

Газифікація автоперевезень? Цілком можливо!

Точка зору

НА ТЕРИТОРІЇ Львівської, Івано-Франківської, Чернівецької областей є біля двох тисяч невеликих родовищ газу. Їх пропонувано використовувати для газифікації населених пунктів, які розташовані поруч, або для подавання в існуючі газопроводи, а також для вироблення електроенергії. Ці пропозиції заслуговують на увагу, але кожна з них має опонентів. У зв'язку з цим родовища до цього часу не розробляються. Для добування газу потрібні великі капітальні вкладення, а на їх відшкодування через економічні незгоди в країні ближчим часом гіді сподіватися.

У зв'язку з цим використання газу дрібних родовищ як моторного палива для заправлення автомобілів видається економічно більш мобільним, оскільки надходять «живі гроші».

Запаси газу у родовищах налічують від 15—18 млн. до багатьох десятків млн. кубометрів. Загальні запаси й дозволяють заправляти 300—350 тис. автомашин на рік протягом десятиріч.

Більшість родовищ розташовані поблизу автодоріг районного, обласного або державного значення. Газ із підземних «скарбниць» під природним тиском можна подавати трубопроводом до автодоріг, де поблизу, на відведену май-

данчику, встановлюється обладнання (в модульному виконанні), за допомогою якого заправляються автомобілі. В Україні такі заправні станції діють, одна з них, приміром, — на околиці Донецька.

Природний газ, як паливо, має ціну приблизно 153 грн. за 1000 кубічних метрів, а як моторне паливо — не перевищує 340 грн.

Невеликі родовища газу спеціально для випуску пального палива часто не розробляються. Причина — немає впевненості, що свердловини експлуатуватимуться в проектному режимі і, як наслідок, буде велика матеріалозатратність газифікації.

При використанні газу як моторного палива значні втрати менш імовірні, а якщо вони і будуть, то процент повернення їх високий, оскільки обладнання придатне для перевезення і повторного застосування.

Заправка тисячі автомобілів за добу забезпечить пасажиро- і вантажопереваження на автомагістралі Львів—Івано-Франківськ—Чернівці, а також автоперевезення між обласними та районними центрами.

Вивчення запасів невеликих родовищ газу дозволяє стверджувати, що резерви для збільшення кількості автоперевезень та обслуговування населених пунктів є,

якщо використовувати метановий, газозакмулюючий і компресорні установки.

Під егідою ООН у 1991 році було організовано пробні автомашини із заправкою із природним газом за маршрутом Рим—Київ, якому фаворити дали високу оцінку.

Газифікація автодоріг з будівництвом газозаправних станцій (як з монтажем компресорів, так і без них) з тиском від 30—50 до 220 атм. створює сприятливі умови для залучення ресурсів газу у задіях областях України.

І. МАЛАНЮК,

академік Академії будівництва України;

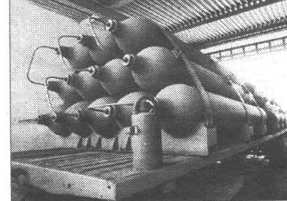
В. ЛОСЬ,

кандидат технічних наук;

О. ПЕЧОРНИЙ,

кандидат геолого-

мінералогічних наук.

Офіційно

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про списання заборгованості відкритого акціонерного товариства «АвтоЗА3»

Цей Закон має на меті створення умов для залучення іноземних інвестицій до вітчизняного автомобілебудування.

Стаття 1. Заборгованість відкритого акціонерного товариства «АвтоЗА3» по несплачених податках і зборах (обов'язкових платежах) до бюджетів та до державних цільових фондів, а також по пені, штрафних і фінансових санкцій, нарахованих відповідно до законодавства України на цю заборгованість, списується за станом на 1 липня 1997 року у таких розмірах:

податку на додану вартість на суму 6050 тис. грн;

акцизного збору на суму 462 тис. грн;

податку на прибуток підприємств на суму 4156 тис. грн;

збору за спеціальне використання природних ресурсів на суму 67 тис. грн;

платі (податку) за землю на суму 2142 тис. грн;

податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів на суму 96 тис. грн;

відрахування і зборів на будівництво, реконструкцію, ремонт та утримання автомобільних доріг загального користування на суму 60 тис. грн;

збору до Фонду для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення на суму 3802 тис. грн;

збору до Пенсійного фонду України на суму 13 175 тис. грн;

збору до Державного інноваційного фонду України на суму 2197 тис. грн;

миту і митних зборів на суму 11 802 тис. грн.

Стаття 2. Заборгованість відкритого акціонерного товариства «АвтоЗА3» по простроченій кредиторській заборгованості, як безнадійній до сплати, списується за станом на 1 липня 1997 року у таких розмірах:

перед Державним інноваційним фондом України по кредиту, отриманому на технічне оснащення виробництва, відсоток за користування цим кредитом та пені, нарахований на цю заборгованість, на суму 1040 тис. грн;

у зв'язку з витратами Державного бюджету України, пов'язаних з обслуговуванням кредиту, отриманого під гарантію Кабінету Міністрів України через Кредитбанк за кредитною лінією Німеччини, відсоток за користування цим кредитом та пені, нарахований на цю заборгованість, на суму 20 776 тис. грн.

Стаття 3. Дія Закону України «Про списання та реструктуризації податкової заборгованості платників податків за станом на 31 березня 1997 року», прийнятого 5 червня 1997 року, не поширюється на праводіюсний етосковно списання заборгованості відкритого акціонерного товариства «АвтоЗА3».

Стаття 4. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України

Л. КУЧМА.

м. Київ,

18 липня 1997 року.

УКАЗ

ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про День пасічника

На підтримку ініціативи Міністерства агропромислового комплексу України та Спілки пасічників України постановляю:

Установити в Україні професійне свято бджолярів — День пасічника, яке відзначати щороку 19 серпня.

Президент України

Л. КУЧМА.

м. Київ,

15 серпня 1997 року.

Хроніка. Факти. Події

Сянган

Падають не зірки, а гроші. Донизу

Країни Південно-Східної Азії за ініціативою Центрального банку Малайзії вступили в інтенсивні переговори з метою об'єднати зусилля в подоланні найгіршої за останні роки регіональної валютної кризи. Всю надію покладають на гонконгський долар. Він залишається єдиною в регіоні валютою, яка не піддалася тисковим спекулянтам. Таїландський бат, малайзійський ринггит, індонезійська рупія, філіппінське песо і навіть сингапурський долар, який завжди вважали надійним, за минулий тиждень упали до рекордно низького за останні 10—20 років рівня.

Сараєво

Конфлікт вичерпано?

Завдяки посередництву міжнародних представників вдалося пом'якшити конфлікт навколо Центру громадської безпеки в боснійському місті Бана-Лука, несподівано зайнятого в неділю чаром приблизними президентами Сербської Республіки Біляни Плавич. На сьогодні президентський спецназ залишив будинок, співробітники МВС, які залишаються вірні урядові, що конфліктує з президентом, змогли приступити до чергування. У центрі міста, де розташовано резиденцію Біляни Плавич, у так само тримають танки і бронетранспортери Сил зі стабілізації та Спеціальних міжнародних поліцейських сил.

Кампала

Санкції продовжено

Група країн Африки вирішила продовжити санкції проти військового режиму Бурунді, що прийшов до влади внаслідок військового перевороту в минулому році. За повідомленнями зі столиці Уганди, про це стало відомо після завершення зустрічі міністрів закордонних справ групи, що проходила там. Її представляють Демократична Республіка Конго, Замбія, Зімбабве, Кенія, Руанда, Танзанія та Уганда.

Нью-Йорк

Тисячу годин крокував і... зник

Несподівано перервався зв'язок між американською марсіанською експедицією «Марс патфайндер» та Землею. Збіг стався на третій хвилині сеансу передачі накопиченої експедицією інформації в суботу, коли у США був пізній вечір. НАСА спробує встановити причину зникнення. Через систему далекого космічного зв'язку, яка належить НАСА, підтримують контакт з Меморіальною станцією Карла Сана, що перебуває на поверхні Марса, а через неї — з марсоходом «Соджурнер», однак чи одержує марсохід передавані команди, поки невідомо. До речі, в суботу «Соджурнер» відзначив круглу дату своєї марсіанської епопеї — 1000 годин мандрювок пісками Марса.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних агентств.

Коли у партнера все добре — добре й нам

У КРАЇНУ та Республіку Корея, крім географічних, тривалий час роз'єднували й ідеологічні бар'єри. Тому наші народи все ще недостатньо знають один одного. Та, якщо «покопатися» в історіях двох країн, можна побачити чимало спільного: завоювання сусідніми державами, стоїтність боротьба за збереження культури та політичних надбань. Найбільш Дні незалежності ми святкуємо одного і того ж місяця, щоправда, корейці трохи раніше — 15 серпня.

Підприємство Корея пройшло вже тією дорогою економічних перетворень, яку нам ще потрібно подолати. І хоч кожний має торувати власний шлях, все-таки не слід залишати поза увагою досвід інших.

Починаючи з 1994 року торговий оборот між Україною та РК щороку збільшується десь на 25 відсотків. Торік він становив 214 мільярдів доларів. Але це надто мало, якщо врахувати той потенціал, який мають обидві країни. Так, зокрема, важке Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Корея в Україні ЛІ ХАН ЧУН:

— На українському ринку поки що представлено 5 південнокорейських корпорацій. Та, гадаю, незабаром сюди прийдуть не лише представники великих компаній, таких, як Daewoo, Laki Gold Star, Samsung, Hyundai, а й дрібні підприємства.

— Які причини досить неактивного освоєння українського ринку вашими компаніями? З якими проблемами доводиться стикатися тим, хто вже працює в нас?

— Я вважаю, що корейські компанії досі не мають достатньої інформації про український ринок і його можливості. Та й досвід торгівлі наших ділових людей у Східній Європі та країнах СНД невеликий. Потрібен час, аби зрозуміти всі українські способи ведення бізнесу.

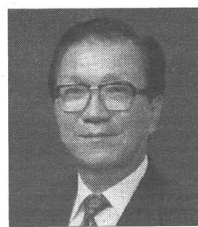
Україна перебуває нині у перехідному періоді. І, маючи неабиякий потенціал, стикається з труднощами правильного його використання.

За умов поліпшення інвестиційного клімату та вдосконалення податкового законодавства наші ділові відносини зроблять крок уперед.

Які нові спільні проекти плановано реалізувати найближчим часом?

— Наскільки мені відомо, нині є декілька спільних проектів, що їх обговорюють чи починають реалізовувати: автомобільний — у Запоріжжі, телекомунікаційний — у Дніпропетровську, будівництво бізнес-центру у Києві. У економічній нашій країні — великі можливості для розвитку взаємовигідної торгівлі, технічної допомоги та інвестицій. Україна має родючі ґрунти, значні природні ресурси, високоосвічені люди, високо розвинуті технології у деяких сферах... Служу, чого їй бракує, так це досвіду ринкової економіки.

Корея, напевно, — країна з бідними природними ресурсами, малень-

кою територією, що дорівнює одній шостій площі України. Але за три останні десятиліття ми досягли значного економічного успіху.

У нас виявляють надзвичайний інтерес не лише до економіки вашої держави, а й до політичної ситуації на Корейському півострові. Адже і Південь, і Північ — наші партнери. Тож Україні не байдуже, як складатимуться відносини між РК та КНДР. Ця тема стала особливо популярною нині, коли в Нью-Йорку розпочалися міжкорейські переговори за участю США та Китаю...

— І великий позитивний той факт, що Північ на Корею погодилася провести таку зустріч у Нью-Йорку. Головна її мета — досягти стабільності на півострові. Питання про майбутні відносини Сеула та Пхеньяна досить серйозне.

— Яким саме бачать об'єднання Кореї в Сеулі?

— Республіка Корея прагне досягти порозуміння винятково мирним шляхом. Головна ідея політики об'єднання — залучити Північ до життя міжнародної спільноти, не залишити її в ізоляції, допомогти змінитися. Так звана формула об'єднання має три етапи: це

перехід від ненависті й конфронтації до примирення та співробітництва, потім — мирне співіснування і розквіт двох частин Кореї, які мають злитися в соціально-економічну єдність, а на завершення — процес остаточного об'єднання держави.

Нині ми говоримо однією мовою, але майже не розуміємо одне одного, бо сприйняли світу, способі життя зовсім різні. Але найгірше, що між нами немає довіри. За допомогою США та Китаю ми зможемо порозумітися й прийти до якогось рішення. Сьогодні Сеул практично не контактує з Північчю.

Але ж ви намагаєтесь Пхеньяну гуманітарну допомогу?

— Хоча напруженість на півострові триває, проте уряд Південної Кореї допомагає Північчю через міжнародні організації, такі, як WFP та UNICEF. КНДР одержала 150 тонн рису, кукурудзи, сої, дитячого молока виділено 240 мільйонів доларів. Уряд Республіки Корея також підтримує приватний сектор Пхеньяна, допомагаючи через Червоний Хрест. Загальна вартість товарів, переданих через цю організацію, — 1,8 мільйона доларів. У травні на конференції Червоного Хреста в Пекіні було прийнято рішення про надання 50 тисяч тонн рису до липня цього року.

Крім того, є спільний міжкорейський проект у галузі атомної енергетики: Південна Корея фінансуватиме будівництво атомної електростанції в КНДР. Сподіваюсь, що це теж піде на користь нашим відносинам.

Інтерв'ю взяла Івеса МАЗУРЕНКО.

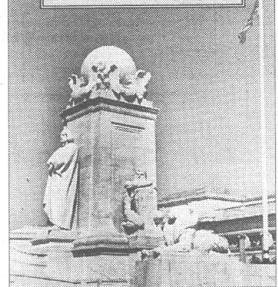
За безпеку доведеться заплатити

УПРАВЛІННЯ контролю над атомною енергією Канади відмовило продовжити ліцензію на експлуатацію АЕС у Пікеріні (провінція Онтаріо) на черговий дворічний термін. Дозвіл видано лише на 9 місяців, а подальша доля станції залежатиме від того, чи зможе адміністрація АЕС усунути недоліки.

Критично було названо ситуацію на АЕС у Пойнт-Лепро (провінція Нью-Брансвік). Неблагополуччям вважають фактичн станюче і на інших канадських АЕС, що працюють, як і заплановано, на реакторах типу КАН-ДУ, особливо в Брюїті та Дарлінгтоні (провінція Онтаріо). Після аварії в Пікеріні та Брюїті сталося зараження радіоактивною водою акваторії озер Гурон та Онтаріо.

Згідно зі статтею Пола Маккея, колишнього радника в міністерстві енергетики провінції Онтаріо, одна з найгостріших проблем — корозія труб. У 70—80-х роках корпорація «Онтаріо хайдро» закупила для своїх АЕС дешеві, низької якості метали. Економісти десяти мільйонів доларів, корпорації вже довелося полатитися витратами, що перевищують 1 млрд доларів. Експерт вважає, що, якщо корпорація хоч і уникнула ризику серйозних аварій, їй доведеться повністю замінити метал, що нині використовують. Однак пов'язано з зупинкою реакторів, різким скороченням виробництва енергії, що в цілому стане канадським платником податків у 15 млрд доларів.

Столиці світу

Вашингтон: пам'ятник Христопору Колумбу. Фото А. МИСЬКА.

Сонячне коло, електростанції довкола...

Після початку боротьби вірменів Нагірного Карабаху за вихід з Азербайджану Вірменія опинилася в жорсткій транспортно-енергетичній блоkadі з боку Ваку й Туреччини. Пов'язана з цим енергетична криза, що тривала з 1991 до 1995 року, завдала економіці країни величезних збитків. І не тільки: залишене без світла і газу, населення також переживало величезні труднощі.

Люди й досі здригаються, згадуючи часи, коли електрику до квартир подавали на 30—40 хвилин (!) на добу, а температу-

ра в будинках взимку була мінусова.

Поступово вдалося, однак, налагодити транзит газу територією Грузії, перекадання певної кількості електроенергії з Ірану. Велику позитивну роль відіграла реінсталяція Вірменської атомної електростанції.

Нині лампочки в будинках свіять цілодобово, а подекуди розпочато й відновлення побутового газопостачання. Населення, звичайно, ремствує через дуже високі тарифи на електроенергію, та повернення колишніх темних і холодних

часів ніхто не бажає, тож платять справно.

І все-таки з точки зору енергетичної безпеки й незалежності Вірменія, не маючи власних нафтогазових ресурсів, залишається дуже й дуже вразливою. Остання обставина стимулює пошук альтернативних джерел енергії. Вчені в Сревані не перший рік розробляють різноманітні проекти використання сонячної та вітрової енергії, підвищення ККД гідроелектростанцій.

Зусилля дослідників поступово починають давати результати. І, звичайно ж, у сонячній

Вірменії на перше місце виходить геоенергетика. Вже найближчим часом деякі місцеві заводи розпочнуть серійний випуск сонячних батарей «ДВА-2», розробленої доктором технічних наук, президентом товариства «Техніка і технологія» Ваганом Амазасяном.

За словами вченого, основним елементом системи є півтараметровий відбивач, який концентрує сонячні промені на об'єкт нагрівання. Потужність готової до виробництва установи — 1,5 кВт-год, гарантія — п'ять років роботи — 50 років, окупність — менше року.

Втім, уже розроблені й чекають на впровадження інші модифікації цієї геосистеми потужністю до 30 кВт-год. Розробки В. Амазасяна зацікавили не тільки місцевих, а й зарубіжних виробників, зокрема в Росії, Індії, Австралії, деяких африканських державах. Остання обставина дає можливість розраховувати на іноземні інвестиції й вихід на міжнародний ринок. Таким чином, вже вкотре спираючись на народну мудрість: «який не нещастя, не було б і стащу». Адже пожелання науково-технічної думки у й досі блокованої Вірменії безпосередньо пов'язане з форс-мажорною ситуацією в енергетичній сфері країни.

Армен ХАНБАВЯН.

Завітайте до нас на вогник

У ТРАВНІ цього року як подарунок до Дня Перемоги було відкрито Київський міський будинок ветеранів. Відбулася нині модна презентація перед високим міським начальством. І настали будні.

Людей похилого віку тут не посилають із невдоволенням обличчям з однієї кімнати в іншу, не розмовляють буркотливим, байдужим тоном. Тут для них організовано безплатні юридичні та медичні консультації, працюють психологи. У великій вітальні можна подивитися телевизор, пограти в шашки—шахи, почитати

свіжі газети і книжки, а то й просто поспілкуватися. У концертному залі силами самих ветеранів влаштовують концерти. Читають лекції науковці, цілісти, лікарі. Художній керівник з культурно-масової роботи всіма правдами і неправдами прагне дістати квитки у Будинок органної музики, філармонію, консерваторію. Та програма лише розгортається. Намічено створити фітобар з чаєм і апетку з травми, розгорнути волонтерський рух з обслуговування малорухомих пенсіонерів-ветеранів удома, з розподілу гуманітарної допомоги маломужим і багатого коштами. Воїстину можна сказати, що в Будинку ветеранів па-

нує дух доброзичливості і творчості. Аж під цим дахом зібралися незвичайні люди, науковці, ентузіасти.

Так, лікувальний кабінет очолив заслужений винахідник І. Таршинов. Це він розробив диво-прилад «Біорегулятор—004», призначений для проведення об'ємного пневмомасажу.

За допомогою медичного апарату «Біорегулятор—004» можна з успіхом лікувати навіть такі захворювання, для яких ортодоксальна медицина має лиш один інструмент — скальпель хірурга.

Так, одного разу в медичний центр І. Таршинова звернувся хворий з остеохондрозом хребта, болем у сугло-

бах і м'язах, загальним розладом нервової системи після перенесеного стресу. Після 20 сеансів у нього припинився не лише біль, а й пародонтоз, що мучив його чимало років.

Отак і завітали на вогник Будинку ветеранів люди різних доль.

Валентина АРЕФІЙ,
Людмила ТАРШИНОВА.
Київ.

ЯКЩО ПОСТАВИТИ СПРАВУ НА ХВОСТА

Літо—97

НЕ ОДРАЗУ віриться, але факт: є в Україні місце, куди йдуть відпочивати не лише з запальної Воркути, а й із курортних Карпат і навіть із приморської Одеси!

Це райське місце — на Дністрі, в околицях села Куражин Новоушицького району Хмельниччини. Взагалі у Дністрі вода — найчистіша з усіх українських великих річок. Мало того: неподалік од Куражина в Дністр впадає маленька річка з подвій-

ним вмістом кисню. Тобто, що воду одразу можна розливати у пляшки й продавати! Красиви тут майже карпатські, але повітря сухіше, ніж у горах, і сонця більше, а Дністр видно до дна. Там же геологи відкрили мінеральну воду, аналогічну лікувальній траскавської та антирідно-окуклінської збручанської. Тобто, це не просто курортна зона, а справжній екологічний заповідник, яких мало лишилося у цілмі світі. Риба ловиться — в ріст людини, якщо, звісно, ту рибину міряти не лежачою, а поставити на хвост.

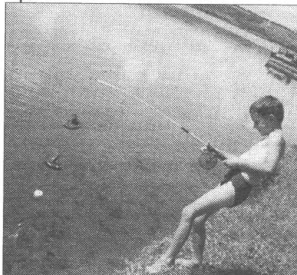
Ось чому знаючі люди їздять сюди відпочивати. Таких людей могло б бути багато, але, щоб їх прийняти, нема «інфраструктури». Є лиш добра дорога до Дністра. Та ще є два катери, котрі можуть допомогти любителям старовини добратися по Дністру до унікальних історичних краєвидів Кам'янина-Подільського, Хотина, Івано-Франківська, Могилева-Подільського. Отже,

у перспективі це рекреаційно-туристський рай. Але справу ще треба ставити з лежачого положення «на хвост». Голова місцевого колгоспу Микола Якович Гринчук готовий співробітничати з солідними (своїми чи й закордонними) людьми, котрі мають солідні гроші. Цим людям буде надано землю під будівництво. Не варто думати, що у справі зацікавлений лише Гринчук. Недавно голова Новоушицького райдержадміністрації Іван Павлович Микитюк скликав до себе з усієї України вихідців із тих місць — чоловік сто, журналісти, науковці, бізнесмени й навіть міністри. Мовляв, дивіться, ось тут ви вирости, завдяки цим місцям ви стали тими, ким ви є. Допоможіть же тепер малій батьківщині стати великою!

...Думається, хтось такі допоможе. Бо таких виділів місць на землі зовсім небагато.

Віталій ЖЕЖЕРА.

На знімку Михайла ВАСИЛАШКА: звісно, гриби в Дністрі не ловляться, але при березі їх скільки завгодно. Тут їх і назбирав цей малий жартівник.

Оздоровниці

Ковток живої води натщесерце

З давніх-давен в Україні існували легенди про «живу» воду з «мертвих» джерел, від умивання якою старі молодшали, а мертві воскресали. Кримські татари—старожили оповідають, що навіть відслук легендарного хитруна Холжі Насреддіна, занедавши в дорозі, став на ноги після того, як побродив у ропі евіаторійських озер.

Ідеться про найстарішу і найбільшу грязелікарню України «Майнаки», яка нині зустрічає своє 110-річчя. Сьогодні це багатопрофільний лікувальний комбінат. Ефективність старовинних і новітніх методик оздоровлення посилює найсучасніше устаткування. Тут люди позбавляються безлічі захворювань, особливо жіночого і чоловічого безпліддя, хвороб органів дихання, очей, хронічних запалень, захворювань шкіри...

Нині за день тут роблять більш як тисячу процедур, причому повний їх курс коштує в межах 70 гривень. Багаторічні дослідження переконливо довели, що грязеве лікування в «Майнаках» знімає біль, має стимулювальну, протизапальну, протизапальну дію і головне — значно посилює імунітет організму. Аж тут напрохотдідало поєднано різноманітні лікувальні чинники: водні й грязеві процедури, мінеральні джерела плюск повітря, сонце, море, фрукти, овочі.

Віктор ХОМЕНКО.

Сімферопіль.

Освіта

Наступ на освітян

Ми, вчителі і працівники Сосячно-одоліської середньої школи, обурені планомірним знищенням народної освіти, особливо на селі. Постійне затримання заробітної плати, безпідставне позбавлення пільг учителів на селі з боку фінансових органів поставили вчительство на межу вимирання. Це проявляється не тільки у виплаті зарплати, а й у тому, що вже декілька років не фінансуються витрати на утримання споруд, матеріально-технічної бази тощо.

Незважаючи на зростання злочинності, в тому числі й дитячої, у школі практично повністю скорочено ставки з позакласної роботи. На голому ентузіазмі ведеться військово-патриотична робота, а створенню десятиріччями матеріальну базу знищено.

Міністерством освіти уже порушено питання про статус школи як середньої, бо немає надуманої «норми» наповнення класів.

Більшість селян не в змозі придбати підручники, не кажучи вже про загальношкільну форму для дітей.

Останньою краплиною, що переполюнула «море довіротерпіння», стало доведення лімітів на

зарплату фінуправлінням Судакського району з укавізкою Міністерства фінансів Республіки Крим, яка, в свою чергу, обгрунтовує вказані ліміти постановою Кабінету Міністрів України № 180 від 21 лютого 1997 року.

Пропорцямиш навчальний рік в погано опалюваній школі, виконавши навчальний план, підготувавши випускні класи до державних екзаменів і придбавши численні хвороби, напівголодні вчителі залишають за собою право на відповідні дії, якщо державні органи не хочуть виконати статтю 53 Основного Закону — Конституції України.

Список наших нещастя можна продовжити, але замість того, щоб відстоювати інтереси учительства і освіти, надати реальну допомогу, Міністерство освіти Криму й України винаходять дедалі нові укази й постанови, часто не погоджені з жодними нормативними актами, і загострюють і без того критичне становище вчителів.

В.ВДОВИЧЕНКО,
голова профкому,
вчитель МАКАРОВА,
ОСТРЕЙКО, ГОРБУНОВА
(усього 17 підписів).

Сосячна Долина
Судакського району
Автономна Республіка Крим.

NOWEA INTERNATIONAL

КИЇВ, НАЦІОНАЛЬНИЙ ВИСТАВКОВИЙ ЦЕНТР УКРАЇНИ

павільйон № 9

Виставка працює з 10.00 до 18.00
Офіційне відкриття виставки - 9 вересня об 11.00

ІНПРОДАХЧОМАШ/ СІЛЬГОСП-97

9-12 вересня 1997 р.
6-та Міжнародна спеціалізована виставка.
Техніка для харчової промисловості;
тваринництва, рослинництва;
продукти харчування;
обладнання для пакування.

Для фахівців-відвідувачів - безкоштовний проїзд від Палацу спорту до НВЦУ.

ОРГАНІЗАТОРИ ВИСТАВКИ:

НОВЕА Інтернаціональ ГмбХ, Дюссельдорф;
Національний виставковий центр України

тел.: (044) 246-8313,
факс: (044) 246-8314

ВПЕРЕД
Україно! **ЦЕ ТВІЙ**
Вибір!
FRANCE 98

Відбірковий матч Чемпіонату Світу

Національний спортивний комплекс «ОЛІМПІЙСЬКИЙ»

УКРАЇНА
АЛБАНІЯ

20 СЕРПНЯ

19.00

придбання квитків
то розміщення
реклами —
264-69-95
264-87-06

Генеральний
спонсор матчу

Авіалінії України
Державне підприємство

Експозиційний комерційний представник Федерації Футболу України

Для того, чтобы продвигаться
вперед, надо иметь стимул...

и банк!

Предоставляем услуги
по покупке и продаже
иностранной валюты на
УМВБ и валютном рынке

Размещение на депозитных
счетах денежных средств
в национальной и
иностранной валютах

Кредитование на выгодных
условиях в национальной
валюте, в т.ч. под залог ОВГЗ

Выполняем расчетное
обслуживание в национальной
и иностранной валютах

252087, г. Киев, ул. Ереванская, 1.
Тел.: (044) 242 06 07, факс: (044) 242 06 14

270104, г. Одесса, пр. Глушко, 29.
Тел.: (0482) 47 14 27

**Настоящий мужчина тот,
Кто решил купить
СПИРТЗАВОД.
Капитал
приумножить
умело
Может только такое дело!**

1997/2, г. Москва, Софийская наб., 24/3,
т.: (095) 629-77-00, 233-27-41, факс: (095) 629-33-44

июль-август: скидка до 10%

**II Международная
выставка-ярмарка**

**4-6 сентября 1997 г.
г. Горловка**

КСКЦ ОАО «Концерн «Стирол»

ниверсал-97

Организаторы:
Горловское отделение Донецкой
Торгово-промышленной палаты

Фирма
«Юнион-Экспо»

КСКЦ ОАО «Концерн «Стирол»
Информация:
тел./факс (06842) 4-84-61;
4-85-51.

Разделы экспозиции:

- оборудование
- техника и инструменты
- автомобили
- строительные материалы
- мебель
- одежда, обувь
- продукты питания
- упаковка
- оргтехника.

Арбитражный суд Одесской области 26.05.1997 г. возбудил дело N 7/165 по заявлению акционерного общества «Промышленность» (г. Днепропетровск) о признании банкротом оптово-розничную базу Одесского облпотребсоюза пгт. Затишье, расположенного по адресу: Одесская область, Фрунзовский район, пгт. Затишье, ул. Суворова, 75, (р/с 000460409 во Фрунзовском АПБ «Украина», МФО 328265, код ОКПО — 01779669).

Кредиторам, а также возможным санаторам направлять заявления с имущественными требованиями в месячный срок с момента публикации настоящего объявления по адресу: г. Одесса, пр. Шевченко, 4, Арбитражный суд Одесской области.

Арбитражным судом Полтавской области возбуждено дело 560/26 о банкротстве ОАО «Петровское» (315062, с. Чалаево Чутовского р-на Полтавской обл.; р/с 406912 в Чутовском АК АПБ «Украина»).

По имущественным требованиям кредиторы могут обращаться в месячный срок со дня опубликования объявления по адресу: 314000, Полтава, ул. Зыкина, 1.

ПОРШНЕВЫЕ ГРУППЫ!

ВКЛАДЫШИ

ТОПЛИВНАЯ АППАРАТУРА

ТУРБОКОМПРЕССОРЫ

ЧП «СПАРК»

Киев, пр. 50-летия Октября, 10-В
Тел./факс: (044) 474-4177

АТ «Україна-Інвест» повідомляє
про проведення чергових зборів акціонерів.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Звіт правління за 1 півріччя 1997р.

2. Підготовка документів для закриття

АТ «Україна-Інвест»

Збори відбудуться за адресою:
м. Київ, вул. Червонопрапорна, 26
тел. 488-50-23
14 жовтня 1997р. о 14.00.
Початок реєстрації з 11.00.

Арбитражный суд м. Киева (Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в) за заявою Державної податкової адміністрації у Дарницькому районі м. Києва порушив справу № 2/281-6 про визнання банкрутом ТОВ «Столиця» (юридична адреса: вул. Ентузіастів, 5, кв. 43; р/р 467329 в АКБ «Юнекс»).

Претензії можливих кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбитражный суд Кировоградской области 13.06.1997 г. возбудил дело N 687/8 по заявлению акционерного общества «Промышленность» (г. Днепропетровск) о признании банкротом Новоукраинской оптово-торговой межрайбазы Кировоградского облпотребсоюза, расположенной по адресу: 317320, Кировоградская область, г. Новоукраинка, ул. Курчатова, 3, р/с 000460612 в Новоукраинском отд. АКБ «Украина», МФО 323163, код ОКПО — 01756409.

Претензии кредиторов принимаются в течение месяца со дня опубликования настоящего заявления по адресу: 316022, г. Кировоград, ул. Луначарского, 29, Арбитражный суд Кировоградской области.

Арбитражным судом Закарпатської області порушено справу № 1/3 про банкрутство ВКФ ТОВ «Ескорт». Адрес: Ужгородський р-н, с. Галоч, р/р 5467474, в р. 8552180400/001 в ПББ м. Ужгорода.

Заяви кредиторів та можливих санаторів приймають у місячний термін з дня публікації оголошення.

ЧП «В. В. Трейд» объявляет о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение одного месяца со дня выхода объявления.

Арбитражный суд Киева (252030, Киев-30, вул. Б. Хмельницького, 44-в) порушив справу № 17/220 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Вікторія» (252032, Київ-32, вул. Саксаганського, 99; р/рахунок № 3467156 у Залізничному УСБ Києва, МФО 322034).

Заяви кредиторів і санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

У номер

Київ

Без Ана і шоу — не шоу

Новий військово-транспортний літак Ан-70 прибув у підмоносне місто Жуківський для участі у III міжнародному авіаційно-транспортному салоні «МАКС-97», який пройде 19–24 серпня на території Львівсько-дніпровського інституту ім. Громова. Ан-70 вперше візьме участь у демонстраційних польотах.

Згідно з прогнозами експертів, військово-транспортний літак Ан-70, який не має на сьогоднішній день конкурентів у своєму класі, на світовому ринку авіаційної продукції, стане основною подією московського авіашоу. Потребу російських ВПС у літаку фахівці галузі оцінюють в межах 500 літаків, українських — 100.

Серією виробничих літаків плановано організувати на потужностях київського заводу «Авіант» у тісній кооперації з самарським заводом «Авіакор», починаючи з 1998 року, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Львів

Сподівання на доброчинність не справдилися

Остаточно підраховано збитки, що їх завдала повінь на Львівщині. Вони становлять 46,7 мільйона гривень. З них 35,8 мільйона — це втрати сільського господарства. Два мільйони, виділені урядом, проблеми не знімають. В області відкрито спеціальний рахунок для збирання коштів, але надійшло лише 12 тисяч гривень. Такі невеселі цифри оприлюднив перший заступник голови Львівської обласної державної адміністрації С. Давидчук, звернувшись через засоби масової інформації за проханням про допомогу до підприємців, громадських і політичних організацій, населення краю, адже лише гуртом можна здолати біду.

Київ

Не виходячи зі школи, стануть студентами

1 вересня до Львова вирушить велика група випускників черкаських шкіл, які навчатимуться в університеті «Львівська політехніка». Попри великий конкурс, це стало можливим завдяки підписанню між Львовом і Черкочою угоди про співпрацю. Згідно з цим документом, на базі черкаської школи № 26 відкритим філія Львівської політехніки з дозвільною підготовки абітурієнтів. Насамперед юні черкочани підкажуть тут рівень своїх знань з української мови. Вже у грудні вони розпочнуть підготовку до екзаменів з математики, фізики, української мови і літератури.

Черкаси

Холодноярськими стежками

На Черкащині прибула мандрівна експедиція Співки української молоді США та України під назвою «Холодноярськими стежками». Вони пройдуть шляхи походів від холодноярських «столиць» — села Мельників до Суботова і Чигирини, знайомлячись з легендарними місцями, де творилася історія України: від перших козацьких застав князя Дмитра Швицького до «гайдамаччини, хмельниччини, до знаменитої Холодноярської республіки, котра у 1918–1922 роках була останнім збройним оплотом УНР.

Американська та українська молодь візьме також участь у заходах фестивалю «Крізь терни до зірок».

Дитячий курорт без дітей

Літо-97

У Євпаторії — понад 70 унікальних санаторіїв. Вони можуть одночасно прийняти 50 тисяч тих, хто потребує допомоги медиків. Тут є солідна наукова база: створено міжнародний центр з лікування післятравматичних водноболійських катастроф, розроблено унікальні методики.

За 11 років одержано близько одного мільйона дитячо-ортопедичних і майже стільки ж дорослих. Саме в Євпаторії підсумовують досвід лікування з усіх зон забруднення. Чому сприяє осягненість новітнім унікальним устаткуванням.

Та, на жаль, через економічні негаради євпаторійські здравниці нині напівпорожні. Не всі в змозі заплатити за путівку в середньому 500 гривень.

Крим.

Виктор ХОМЕНКО.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник —
Верховна Рада
України.

252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Перший заступник головного редактора А. ГОРЛОВ.
Ректорія: С. ПРАВДЕНКО (головний редактор), А. ГОРЛОВ (заст. головного редактора), О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДЬЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Нестерова, 4.

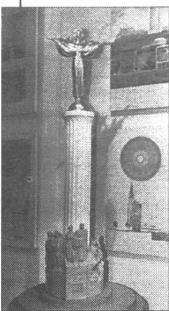
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
☎ Рукописи не повертаємо.
☎ Розповсюдження з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання —
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Монументальна чехарда постсовєтизму

ЯК ВІДОМО, в Києві на місці обеліска колишнього вождя на Майдані Незалежності планують встановити монумент Незалежності. Нині в Будинку художника експонуються проекти, представлені на третій тур конкурсу, організованого Міністерством культури і мистецтв, Державним комітетом у справах містобудування та архітектури, Київською міською державною інституцією та Спілкою художників України.

Хоча чехарда доволу монумента триває вже три роки, поки що немає ані остаточного варіанта, ані рішення Кабінету міністрів про його спорудження. На третій тур потрапили чотири роботи, відібрані з попереднього, та ще 10 нових. Однак той, шановний читачу, нескладно буде уявити запропоноване на твій розсуд (організатори закликає громадськість надіслати свої пропозиції на адресу Мінкульту або через преси) і без відвідин столичного Будинку художника. Всі проекти — макети монументів тематично поділяються на декілька груп: україночки (варіанти батьківщини-матері), арки, коні, козаки, кобзарі та історичні особи. Відмінність лише в тому, що українці, примором, зображені в різних позах: то з розпростертими руками (А. Радіонов, А. Гончар), то з піднятою у піднебесся

До Дня незалежності

правицею (В. Гречаник), то з тризубом, то з дитиною, то з хрестом і вінком (В. Федічев, Д. Федічев), а то скаче на розпалених конях, яким бракує хвіба що тачанки (Ю. Баталіка, Р. Кухarenko).

І шлюком слухати ти, доротий читачу, можеш спитати: чи не маємо вже вистат цього на наших вулицях і площах? Чому ідея, яку ставили за вимогою організаторів конкурсу, — Української держави і гордості за неї, — проявляється у злеті фантазії скульпторів надто односторонньо? Лише кілька композицій сик-так претендують на оригінальність, як, скажімо, Дівчина-птаха Б. Нікончука, Перас В. Знобі.

Навіть голова оргкомітету конкурсу, міністр культури і мистецтв Дмитро Остапенко на відкритті виставки не приховував свого скептицизму. «Це наша біда, що в авторів склався певний стереотип», — сказав він, — вони прив'язані до минулого, їм надзвичайно важко відірватися від наштампованого. Крутяться десь два-три варіанти, а знайти оригінальний — складно».

На змінах (зліва направо): проекти скульпторів А. Радіонова і А. Гончара; Ю. Баталіки і Р. Кухarenka; Б. Нікончука.

Юліана ШЕВЧУК.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

НА ПОРЯДКУ ДЕННОМУ: АЛБАНСЬКЕ ПИТАННЯ

Спорт

Футбол. Чемпіонат країни з футболу. Вища ліга. 7-й тур. «Прикарпаття» — «Ворскла». 4:0. 8000. 1:0 Русак, 42, 2:0 Русак, 52, 3:0 Римшин, 65, 4:0 Безпалих, 88. «Карпати» — «Зірка-НІБАС». 0:0. 7000. На 50-й хвилині з поля відлучено кіровоградця Хоменка (друга жовта картка), а на 87-й — львів'янина Строчицького (фол останньої нади). ЦСКА — «Торпедо». 2:0. 2000. 1:0 Головок, 55, 2:0 Головок, 68. «Металург» Д — «Кривбас». 0:0. 2000.

	В	Н	П	М	О
Динамо	5	0	0	16-2	15
Шахтар	5	0	1	15-3	15
Дніпро	4	1	0	13-2	13
Прикарпаття	4	1	2	16-6	13
Металург Д	3	3	1	8-4	12
Карпати	3	1	3	5-7	10
Нива	3	0	2	9-4	9
Чорноморець	3	0	3	11-9	9
Металург Зп	3	0	3	10-9	9
Ворскла	3	0	3	11-5	9
ЦСКА	2	1	4	6-8	7
Кривбас	2	1	3	4-8	7
Таврія	2	1	4	4-10	4
Зірка-НІБАС	1	1	4	5-13	4
Металург М	1	0	5	6-23	3
Торпедо	0	2	5	3-19	2

Як відомо, цей тур був скорочений через участь наших збірних (національної та молодіжної) у відбіркових матчах чемпіонатів світу та Європи. Але і за таких умов не обійшлося без сенсацій. Ви вже згадалися, що мова про перемогу з великим рахунком «Прикарпаття» над «Ворсклою». Раді за івано-франківців, у той самий час нас насторожують невдалі виступи в новому сезоні київського призера попереднього чемпіонату. Аж півторації представляють Україну на євроарені.

Другу перемогу здобули армії. Діагнізованіся юний форвард Андрій Головок, який забив свої фірмові голи у високому стрибку ударом головою. Добре, що здібний футболіст тепер постійно грає. А отже — зростає його майстерність. На жаль, коли Андрій торік був у складі «Дніпра», його тримали в далекому запасі.

А тепер кілька слів про прес-конференцію, яка відбулася в Києві минулої п'ятниці. Головний тренер національної збірної Йозеф Сабо розповів, що до завтрашньої зустрічі з албанцями готуються воротарі — Шутков, Шовковський та Близнюк; захисники — Лужний,

Старостяк, Беженар, Олександр Головок, Ващук, Дмитрулін, Коваль; півзахисники — Калитинцев, Максимов, Михайленко, Зубов, Кривенчук, Гусин, Ковалюк, Косовський; нападники — Ребров, Шевченко, Нагорний та Гецко.

Пан Сабо повідомив, що запрошували й захисника із «Зеніта» (Санкт-Петербург) Сергія Попова, якому півтора місяця тому в Франції успішно зроблено операцію. Гравель постоулово набирає форму. І йому було б корисно пожити в колективі збірної. Але наставник петербурзької Анатолій Бишовцев не відпустив Попова до Києва.

— Якою буде наша реакція? — про це запитав першого віце-президента ФФУ Віктора Банникова.

— Спершу поінформуюмо про цей інцидент Російську футбольну спілку. А якщо знадобиться, то й ФІФА.

... Гадаю, щирі прихильники українського футболу придуть завтра на НСК «Олімпійський» повеселитися за нашу головну команду. Добре, ціни на квитки нормальні: одна, три, п'ять і десять гривень. Початок зустрічі о 19.00.

Віктор ВРАНИЦЬКИЙ.

«МЕТАЛІСТ» ПІДНОСИТЬ СЮРПРИЗ

Перший тур. Перша ліга. 5 тур. Нива — Полісся — 3:0. Гащук, 56 і 61, Фінкель, 86. Динамо-2 — Кремень — 1:0. Венігінський, 32. Десна — Поліграфтехніка — 1:1. Гелазе, 62 — Гура, 11. Металург — Зоря — 1:0. Паршин, 79. СК Миколаїв — Авангард — Індустрія — 2:0. Скідан, 54, Забарський, 74. На 28-й хв. Бугай (СК) не реалізував пенальті, Волин — ФК Черкаси — 2:1. Ларін, 72, Гуменик, 88 — Грицай, 51. Буковина — ЦСКА — 0:0. Нафтовик — Металіст — 1:4. Чорнощев, 83 — Гольдін, 18, Школьников, 24 і 88, Лукаш, 85. Явір — Хімік — 1:1. Прохоренко, 48. Курбаский, 85. Сталь — ФК Львів — 12. Осташов, 20, 23, 60, Манько, 53 — Лесків, 37 і 57, обидва з пенальті. Шахтар — Верхова — 2:2. Ветров, 32, Барабаш, 77 — Газда, 51 і 89 з пенальті.

Мабуть, ніхто в Ахтірії не чекав, що «Нафтовик» відомо програє. І не просто програє, а з великим рахунком. Та ще й «Металістів». А самі футболісти «Нафтовика» не сприйняли серйозно сигнал, що прозвучав на 18-й хвилині, коли Гольдін відкрив рахунок. Коли Школьников подвоїв його, господарі кинулися відіграватися, але спромогли зробити це лише на 83-й хвилині. «Нафтовик» намагався «дотиснути» гостей, але отримав ще два голи. «Металіст» заслужено переміг, чим підтвердив свій намір урритися в змагання за одну з путівок до вищої ліги.

За драматизмом з ахтірським матчем можна порівняти зустріч «Шахтаря» і «Верховини». Господарі вели в рахунку до перестановки хвилини, але порушили правила у своєму штрафному майданчику і поплати-

лися двома очками. Насамкінець матч упустили перемогу і футболісти «Явора». А ось прихильники «Десни» ніякої поразки, бо грізна «Поліграфтехніка» приїхала до Чернігова за перемогою. Дебютант не програв ще жодного матчу. Щоправда, і перемогу у нього немає, але вони у команди Юліана Школьников — попереді.

Після п'яти турів команди розташувалися у таблиці в такому порядку: СК Миколаїв — 15 очок, Нива — 13, Динамо-2 — 12, Нафтовик, Явір і Буковина — по 10, Металіст і Металург — по 9, Волин — 8, Сталь — 7, Кремень — 6, Поліграфтехніка — 5, ЦСКА — 2, Десна, ФК Львів, ФК Черкаси і Полісся — по 4, Зоря і Хімік — по 2, Верховина, Шахтар, Авангард — Індустрія — по 1.

Матчі 6-го туру відбудуться сьогодні.

Дзюлєв СЕРГІЄНКО.

☎ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодатель.

☎ Редакція не заводить подієвої розповіді авторів публікацій.

☎ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60952.
Тираж 254064.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311154.